

Література

1. Борисов О. О. Невербальні маркери вираження емоційного концепту «СТРАХ» (на матеріалі сучасної англосовітської художньої прози). *Вісник Житомирського державного ун-ту імені І. Франка*. 2004. Вип. 16. С. 130–134.
2. Карасик В., Слышкин И. Базовые характеристики лингвокультурных концептов. *Антология концептов: словарь*. Москва: Гнозис, 2007. С. 13–15.
3. Коваленко А., Денісова Д. Страх як засіб маніпулювання свідомістю в засобах масової інформації. *Світогляд – філософія – релігія: зб. наук. праць*. Київ, 2012. Вип. 2 / за заг. ред. І. П. Мозгового. С. 43–50.

Гагара Т. В.,

студент,

Бердянський державний педагогічний університет,
науковий керівник – канд. філол. наук, доцент **О. В. Богвін**

ТРАКТУВАННЯ СИМВОЛІКИ САТУРНА В ПОЕЗІЯХ АННІ-ВАРНІ КАНТОДЕА (З АЛЬБОМУ «SONGS FROM THE INVERTED WOMB»)

Образ Анни-Варні Кантодеа – один із найбільш загадкових у культурі початку ХХ століття. Анна-Варні додає нового сенсу поезії: вона не повинна виховувати або повчати, вона має бути настільки надреальною, щоб викликати глибокі емоції в людини, яка з нею стикається. Основні функції мистецтва, на думку Анни-Варні, – викликати катарсис, духовно очищувати людину та мати терапевтичний ефект.

Вона майже не поширює приватну інформацію про себе й ніколи не відповідає на питання щодо її творів, залишаючи розуміння і трактування прихильникам та слухачам: *«Щоб зрозуміти повне значення всього, що ми намагаємося висловити, необхідно слухати з відкритим серцем (...) оскільки *Sopor Aeternus* – це ексгібіціонізм моєї душі!»* [1].

Актуальність дослідження пояснюється тим, що на сьогоднішній день літературознавчих досліджень поетичної творчості Анни-Варні Кантодеа не існує або вони нам не відомі.

Мета: проаналізувати символіку образу Сатурна в поезіях Анни-Варні Кантодеа (з альбому «Songs From The Inverted Womb») та обґрунтувати його значення у творчості митця.

«Saturn Devouring His Children»

*Burying the children in a hurry, secretly within the tomb,
in the gentle safety ... of his own belly, where, soundly asleep,
they'll be waiting for the time of their delivery ...
and exactly that's the irony!
Something that he had never thought to yield...-*

as something further lies concealed [4].

«Сатурн, який пожирає власних дітей»

Ховаючи дітей на поспіх, таємно в лоні гробниці,

*в лагідній безпеці... в недрах його власного живота, де, міцно заснувши,
вони будуть чекати часу їх повернення...*

і яка іронія! Дещо, що він ніколи не думав віддавати... –

Дещо приховали для майбутнього.

Образ і символ Сатурна, давньоримського бога, функціонує в багатьох піснях Анни-Варні. У цьому художньому тексті присутня алюзія міфу про Сатурна, який пожирає своїх дітей: за давньоримським міфом, Сатурну (Кроносу) провіщували, що він загине від рук своїх дітей. Щоб уникнути цього, він ковтає усіх своїх нащадків [2]. Але цей символ не є простою ілюстрацією стародавнього міфу, а виходить за межі звичного трактування.

У контексті твору можна розглядати Сатурна взагалі як уособлення сил поглинання та охоплення, які символізують хаос. У цьому розумінні Сатурн не терпів нічого, що було породжене ним, окремо від себе, тому й пожирав власних дітей, які, навпаки, втілювали впорядкування. Сатурн, що ковтає власних дітей, є символом часу, який створює і згодом знищує.

Тут можна побачити намагання ліричного героя наблизитися до гармонії та рівноваги у своїй душі й перемогти хаос – «into my mother's womb I want to return» («у чрево моєї матері я хочу повернутися»). У цьому сенсі ліричний герой проводить паралелі між собою і дітьми Сатурна – вони «not quite ready for this world» («не дуже готові для цього світу»), як і сам ліричний герой, але прагнуть знайти злагоду і гармонію. Згодом вони змусять і встановлять такий жаданий баланс.

Дещо інше трактування має Сатурн в наступному творі:

«...And Bringer Of Sadness»

Oh Saturn, come ... devour me, save in your Darkness I long to sleep. I'll make my heart a sword of steel, I will not doubt, will never feel. All petrified I shall not fear ... (... though petrified I'm breathing fear). Oh Saturn, come ... devour me, save in your Darkness all shall be sealed! [4].

«...І носій Печалі»

О, Сатурн, прийди... поглинь мене, врятуй у своїй Питьмі, в якій я жадаю заснути. Я зроблю своє серце мечем зі сталі, і, без сумніву, вже ніколи не матиму почуттів. Увесь закама'янілий, я не буду боятись... (... хоч скама'яніло дихаю страхом). О, Сатурн, прийди... поглинь мене у своїй Питьмі, де можна все сховати!

В астрологічній символіці планета з такою назвою розглядається як «велике джерело нещастя». Його зображували як старого з дерев'яною косою і ногою. З Сатурном як символом асоціюються поняття про «старих, батьків, предків, сиріт, нащадків, ретельне дослідження і чітку пам'ять, але також і темницю, довгу самотність» [3]. Символ Сатурна в поезії «...Носій Печалі» охоплює майже всі вище зазначені поняття. Тут присутня і самотність, яку ліричний герой благає Сатурна закінчити, бо страх і неприйняття, які він постійно відчуває, роблять

його неспроможним жити – «*save in your Darkness I long to sleep*» [4] («врятуй у своїй Пітьмі, в якій я жадаю заснути»).

«*Oh Saturn, come... I shall not fear*» [4] (*О, Сатурн, прийди... я не буду боятись*) – Сатурн постає справжнім божеством, про милість якого можна благати, якого можна боятися. Але це не тільки локальний та вузький символ. Це саме той Сатурн, який може жити в кожному – страх настання майбутнього, страх втратити те, чим ти вже володієш. Набагато простіше «заснути», не йти проти Сатурна, дозволити речам бути стабільними, незмінними, не робити нічого, боячись зіткнутися з нерозумінням або неприйняттям. Така філософія є зрозумілою для кожної людини – від дарк-вейв музиканта-трансгендера до пересічного студента.

Отже, аналізуючи поезії Анни-Варні Кантондеа, ми бачимо образ Сатурна, який наскрізною лінією пролягає через усю її творчість. Сатурн у творах не є простою копією Сатурна з міфології. Він – сила, що прагне до хаосу, час, який сам створює і сам знищує.

Література

1. Шторм А. Німеччина: Apocalyptic Vision Records GmbH. URL: <http://www.soporaeternus.de/Info.html> (дата звернення 13.01.2020).
2. Кун М. Легенди і міфи Стародавньої Греції. Кив: Мистецтво, 1996. 472 с.
3. Бидерманн Г. Энциклопедия символов: пер. с нем. общ. ред. и предисл. И. С. Свенцицкой. Москва: Республика, 1996. 335 с.
4. Cantodea Anna-Varney Songs from the Inverted Womb. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Songs_from_the_Inverted_Womb (дата звернення 13.01.2020).

Ганзина В. О.,
магістрант,

Бердянський державний педагогічний університет,
науковий керівник – канд. філол. наук, доцент **В. О. Юносова**

ЗВЕРТАННЯ В СТРУКТУРІ РЕЧЕНЬ СПОНУКАЛЬНОЇ МОДАЛЬНОСТІ

Завдяки мові людина виражає свої думки, почуття й волевиявлення. Потреби такого спілкування забезпечують різні типи речень, які мають великі можливості для якнайточнішого вираження змісту повідомлюваного та передачі різноманітних відношень. Вияв конкретного зв'язку змісту, вираженого в реченні, з дійсністю називають модальністю. До сфери модальності зараховують значення, що відбивають характер комунікативної спрямованості висловлень (повідомлення, питання, спонування), протиставлення їх за ознакою ствердження / заперечення, вияви впевненості мовця в достовірності думки тощо [2, 367].